

عنوان مقاله:

تاثیر زمینه های اقتصاد دریایی خلیج فارس در پیدایش قیام زنگیان (۲۴۹ تا ۲۵۵ هجری)

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهشهای تاریخی ایران و اسلام، دوره 13، شماره 24 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

بهادر شهریاری - دانشگاه شیراز- بخش تاریخ

سید ابوالقاسم فروزانی - دانشگاه شیراز- بخش تاریخ

خلاصه مقاله:

در این مقاله ارتباط تحولات اقتصاد دریایی خلیج فارس در شکل گیری قیام زنگیان بر مبنای دو محور در نظر گرفته شده است؛ یکی تاثیر آن بر پیدایش زمینه های قیام و دوم نقش فعالین این حوزه در برپایی قیام می باشد. در محور نخست، با توجه به رونق اقتصاد دریایی خلیج فارس، به روابط دائمی میان کرانه ها و پسرکانه ها اشاره شده که نواحی ساحلی و داخلی را بیش از پیش وابسته و در ارتباط با یکدیگر قرار داده بود، به اندازه ای که هرگونه تحول مثبت و یا منفی آثار مشابهی نیز بر دیگری داشت. میان بصره(کرانه) و بغداد(پسرکانه) نیز چنین روابطی پدید آمده بود. بحرانها و ناآرامی های متداوم سیاسی و نظامی بغداد و سامرا در نیمه نخست قرن سوم، آثار سوئی بر حیات تجاری بصره داشته و باعث رکود آنجا شده بود. در این شرایط واکنش فعالین بازرگانی بصره و خلیج فارس جهت بهبود و احیاء رونق تجاری پیشین، در قیام زنگیان متجلی گردید. در محور دوم؛ در سیر تاریخی قیام، قرائنی وجود دارد که نقش تجار و انگیزه های بازرگانی قیام را نشان می دهد در این مقاله به برخی از این موارد تا زمان اعلان رسمی قیام(۲۵۵) اشاره شده است.

کلمات کلیدی:

"اقتصاد دریایی"، "خلیج فارس"، "صاحب الزنج"، "بحرین"، "بصره"

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1457537>

